

ВИКОРИСТАННЯ ТАНДЕМ-МЕТОДУ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЯК ІНОЗЕМНОЇ ПІД ЧАС ОНЛАЙНОВОГО МОВНОГО ОБМІНУ

Костюк Юлія Михайлівна

*аспірантка кафедри української мови та методики її навчання,
Тернопільський національний педагогічний університет імені
Володимира Гнатюка, yuliia.kostiuk@tnpu.edu.ua*

Пандемія невідворотно змінила звичну реальність. Тимчасове закриття кордонів ускладнило фізичне пересування, однак сучасні технології дозволяють перенести міжкультурні обміни і вивчення іноземних мов у віртуальний вимір.

Активні дослідження тандем-методу почалися у другій половині ХХ століття після серії успішних німецько-французьких і німецько-іспанських мовних обмінів. Він передбачає взаємодію двох тандем-партнерів, які вивчають рідну мову одне одного. Аспекти використання цього методу студіювали Н. Brammerts, J. Wolff, G. Sziko, О. Осова, Т. Кравчина, І. Жукевич. Однак праця стосовно використання мовних тандемів для вивчення української як іноземної на сьогодні немає.

До безумовних переваг тандем-методу належить відсутність ієрархії: партнери одночасно вивчають іноземну мову і виступають експертами з рідної. Це допомагає подолати мовний бар'єр, розвивати міжкультурну і комунікативну компетенцію [3]. Також тандем-метод передбачає творчий та індивідуальний підхід і робить вивчення іноземної мови більш автономним [1].

Саме тандем-метод ліг в основу проекту «Німецько-українська мовна майстерня ä та ï», організованого об'єднанням GFPS e.V. і ГО «Молоток» у рамках програми «MEET UP! Німецько-українські зустрічі молоді» Фонду «Пам'ять, відповідальність та майбутнє» за фінансової підтримки Федерального міністерства закордонних справ Німеччини і Фонду Роберта Боша. У 2020 році відбулася вже третя

Мовна майстерня, але вперше вона проходила онлайн. У проєкті взяло участь 22 учасники (11 носіїв німецької мови і 11 носіїв української). Програма передбачала інтерактивні уроки іноземної, мовні тандеми і тренінг з креативного письма. Тексти учасників, доповнені завданнями для вивчення німецької та української мов, будуть видані окремою збіркою для використання у сфері молодіжних обмінів.

Найкращі результати дає використання тандем-методу в комплексі з іншими активностями. Наприклад, на занятті з викладачем учасники вивчали тему «Будинок», а опісля проводили для свого тандем-партнера екскурсію власною квартирою і закріплювали відповідну лексику. Подібні завдання створювали ефект присутності, вкрай необхідний для міжкультурного обміну онлайн, а також сприяли ближчому контакту учасників.

Дослідження демонструють, що успіх методу не в останню чергу залежить від того, чи задоволені учасники вибором партнера [2]. При поділі на тандеми було враховано рівень володіння цільовою мовою. Учасникам з Німеччини, які тільки почали вивчати українську, підібрали партнерів-українців з високим рівнем знання німецької. Це дозволило їм ефективніше комунікувати між собою. Вмотивованість партнерів практикувати цільову мову усуває загрозу асиметрії тандему, коли один учасник послуговується виключно рідною, а другий – іноземною.

Проєкт відбувався на онлайн-платформі Zoom, тому що вона дозволяє розбивати учасників відеоконференції на менші групи або пари за допомогою функції Breakout Rooms. Модератор задає тему і часові рамки тандему, а також може за потреби відвідувати окремі «кімнати», щоб допомогти учасникам.

Отже, використання тандем-методу для вивчення української мови як іноземної розвиває міжкультурну та комунікативну компетенцію партнерів. Цей підхід можна ефективно застосовувати під час двосторонніх мовних обмінів як онлайн, так і наживо.

Список використаних джерел

1. Осова О. О. Тандем-технології як сучасні технології навчання іноземних мов. *Вісник Черкаського університету. Серія : Педагогіка*. 2018. Вип. 5. С. 87–92.

2. Acar A., Kobayashi H. Whys and how's of language exchange meetings. *Computer-Assisted Language Learning Electronic Journal*. 2011. № 12.2. P. 1–10.
3. Brammerts H. Language learning in tandem using the Internet. *Telecollaboration in foreign language learning. Proceedings of the Hawaii Symposium*. 1996. P. 121–130.

ПРОФЕСІЙНА МОВНА ПІДГОТОВКА СТУДЕНТІВ-ІНОЗЕМЦІВ У МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Мельник Тетяна Петрівна

*кандидат філологічних наук, доцент, Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України,
melnuk_tt@tdmu.edu.ua*

Одне з основних завдань програми підготовки іноземного фахівця медичної сфери з української мови як іноземної полягає у формуванні достатнього рівня культури усного мовлення, виробленні вміння правильно, логічно та грамотно висловлювати думку, адже здобуття фахових знань залежить від досконалого володіння мовою спеціальності.

Провідна роль викладача-філолога в сучасних закладах вищої освіти полягає в тому, щоб виховати здатну до міжкультурного діалогу особистість, дати такі знання, які допоможуть студентам-іноземцям реалізувати комунікативні потреби у різних сферах спілкування: науковій (для отримання конкурентоспроможної підготовки за обраним фахом), суспільно-політичній і соціально-культурній (для належної адаптації та повноцінного орієнтування в новому соціально-культурному середовищі, особистісного культурного зростання), побутовій (для задоволення потреб повсякденного життя) [1].

На нашу думку, найбільш дієвою та ефективною можна вважати таку організацію навчання, яка б забезпечила залучення студентів до практичного використання мови в різних видах професійної мовленнєвої діяльності: аудіюванні, говорінні, читанні, письмі.